

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

Předpremiéra 18. října 1952

Premiéra 19. října 1952

Vadim Sobko:

ŽIVOT ZAČÍNÁ ZNOVU

Hra o 4 dějstvích (7 obrazech). Přeložil František Vrba. Režie: Bronislav Křanovský. Scéna: Josef Gabriel, laureát státní ceny. Tance: Emerich Gabzdyl. Scénická hudba: Ed. Knížek. Kostymy: M. a J. Stejskalovi. Světla: Kolektiv osvětlovačů SDO.

Major Nina Alexandrovna Slavinová	Jana Ebertová
Major Sergěj Ivanovič Slavin, její manžel	Vilém Pfeiffer
Táňa Kolcovová, tlumočnice	Jiřina Froňková
Seržant Kovalenko	Jan Matýsek
Otto Berg	Jiří Myron
Klaus Neudorf	Miroslav Olejníček
Gréta Normannová, herečka	Vlasta Vlasáková
Marie Langeová	Táňa Hodanová
Karel Schröder, funkcionář nacistické strany	Miloslav Holub
Kupert, zástupce firmy	Miroslav Knoz
Elsa Buschová Flügel	Milena Langrová
Pitschmann } herci a herečky	Osvald Albín
Knore	Jiří Roll
Belinghausen	Miroslav Doležel
Hans Richter, režisér	Jaroslav Nedvěd
	Jiří Holý, laureát státní ceny
Paní Blumová, majitelka restaurace	Karla Gentnerová
Brickmann, profesor	Jaroslav Šára
Gösickeová	Olga Kašíková
Zpěvačka	Ema Figurová

Inspicient: Miloslav Kožušník.

Napovídá: Heda Remínová.

Děje se v Německu v letech 1945—1946.

Přestávka po II. a IV. obraze.

Případné změny v obsazení jsou uvedeny na vývěškách.

VELIKÝ PŘEROD

Otázka Německa je velmi ožehavým a nejvýše aktuálním problémem dneška, který se nás velmi úzce dotýká. Máme velmi trpké zkušenosti s nacismem a proto sledujeme kriticky a pozorně situaci v Německu. Naše sympatie jsou přitom na straně německého lidu, který bojuje proti válečným štvárcům za mír a socialismus. Chceme se všichni o dnešním Německu dovědět co nejvíce, abychom pochopili jeho historický přerod a jeho úsilí o vybudování nového, šťastného a mírumilovného Německa.

To jsou hlavní důvody, proč naše dramaturgie uvádí na scénu Státního divadla v Ostravě hru laureáta Stalinovy ceny Vadima Sobka »Život začíná znova«. Hra je dramatickým zpracováním známého románu téhož autora — »Záruka míru« — prochnutého ideou míru a trvalého přátelství mezi národy celého světa.

Dějištěm hry je německé město Mariernborn, do kterého přicházejí sovětsí vojáci na konci své vítězné cesty. Jejich úkolem je pomoci zhroucenému Německu a dát mu nový smysl života. Musí však také zničit zbytky nacismu a odhalit jeho pikle, páchané na příkaz amerických imperialistů. Veliké thema přerodu německého lidu je ve hře vyjádřeno v osudu slavné německé herečky Gréty Normannové, která se nebála protestovat proti hitlerovským zásahům do umění. Odmítla dokonce Goebelsovu nabídku hrát v nacistickém propagačním filmu. Gréta Normannová nevstoupila po celých 12 let na jeviště a je rozhodnuta, hrát divadlo teprve tehdy, až umění bude moci plnit své veliké poslání a až se Německo opět stane svobodnou zemí. Porážku Německa nese Gréta Normannová velmi těžce. Miluje opravdově svou vlast a neuvědomuje si ihned, že sovětský voják přinesl německému lidu to, po čem toužil po celých 12 let — svobodu.

Gréta Normannová je veliký člověk, ryzího charakteru, hluboce myslící. Poznává, že svou touhou po »čistém« umění, by se stala nástrojem nejspínavější válečné propagandy. Poznává, že není takového umění, které by nesloužilo určité myšlence, že není umění bez politického programu. A proto se dovede rozhodnout mezi uměním, sloužícím válečnému štvání a mezi uměním, které slouží míru. Přijímá úlohu komisařky ve Višněvského Optimistické tragedii, kterou studují pokrokoví divadelníci v Mariernbornu a nezalekne se ani posledních hrozeb a úkladů nacistického podsvětí. Nebojí se, protože pochopila, že na její straně je pravda, protože ví, že není sama — že s ní jsou všichni poctiví Němci, a že má velkou oporu v sovětských lidech. Manželé Slavinovi, důstojníci z místního vojenského velitelství, nevěnují Grétě Normannové pozornost z úzce osobního zájmu, ale proto, že jsou si jasně vědomi toho, jaký význam má zapojení všech, kdo touží po novém Německu — ať jsou to dělníci, nebo pracující inteligence. Pomáhají Grétě Normannové a chrání ji. Bývalý statkář, nacist Schröder, odporní pseudoumělci jako Pitschmann, Elsa a Flügel jsou odhaleni a zajištěni. A herečka Gréta Normannová se vrací po dvanáctiletém mlčení znova na německé jeviště, aby po boku dělníků a rolníků svým uměním pomohla zajistit Německu mír a radostnou budoucnost.

Bronislav Křanovský